

ایران و آمریکا

کارشناسان سازمان ملل: توافق تهران و واشینگتن وضعیت حقوق بشر در ایران را نادیده گرفته است

راديو فردا

کمتر از یک دقیقه پیش

بیش از ده نفر از کارشناسان کارگروه‌ها و گزارشگران ویژه سازمان ملل متحد روز جمعه در بیانیه‌ای در عین استقبال از تفاهمنامه اخیر میان ایران و آمریکا، هشدار دادند که هر توافقی که به وضعیت حقوق بشر در ایران نپردازد، ناقص خواهد بود.

این کارشناسان در بیانیه خود گفتند: «این تفاهمنامه تقریباً به طور کامل بر خروج نظامی، بازگشایی تنگه هرمز، تعهدات هسته‌ای، کاهش تحریم‌ها و اختصاص ۳۰۰ میلیارد دلار بودجه بازسازی تمرکز دارد. مردم ایران که از تجاوز نظامی خارجی و سرکوب داخلی به شدت رنج برده‌اند، در این چارچوب به سختی دیده می‌شوند.»

آنها گفتند که از زمان آغاز جنگ در اسفند گذشته «مقامات ایرانی به شدت علیه مخالفان اقدام کرده‌اند. هزاران نفر بازداشت شده‌اند و بنا به گزارش‌ها بسیاری از آنها شکنجه، ناپدیدسازی قهری، یا مجبور به اعتراف در مقابل دوربین شدند یا در معرض اعدام‌های ساختگی قرار گرفتند.»

امضاکنندگان این بیانیه با اعلام اینکه از زمان شروع جنگ، «حداقل ۱۵۶ نفر» اعدام شده‌اند، نوشتند: «دست‌کم ۴۲ نفر به اتهامات جاسوسی و مرتبط با امنیت ملی اعدام شده‌اند. بسیاری از آنها پس از مراحل که طبق گزارش‌ها در آنها اعترافات تحت شکنجه گرفته شده و از دسترسی به وکیل محروم شده‌اند.»

در این بیانیه یادآوری شده که مقام‌های جمهوری اسلامی همچنین «دارایی‌های حداقل ۱۵۰۰ شهروند، از جمله صدها ایرانی ساکن خارج از کشور، را به عنوان ابزاری برای مجازات و سرکوب فراملی توقیف کرده‌اند. بهائیان، کردها و بلوچ‌های ایرانی به ویژه در معرض خطر بوده‌اند.»

مای ساتو، گزارشگر ویژه حقوق بشر در امور ایران، که یکی از امضاکنندگان این بیانیه است، همزمان در شبکه ایکس اعلام کرد که حقوق بشر در متن توافق ایران و آمریکا «نادیده گرفته شده است.»

همراه با دیگر کارشناسان سازمان ملل متحد، بیانیه‌ای مطبوعاتی درباره امضای یادداشت تفاهم میان ایالات متحده و ایران صادر کردم. یادداشت تفاهم ۱۴ بندی بین آمریکا و ایران تقریباً به طور کامل بر خروج نیروهای نظامی، بازگشایی تنگه هرمز، تعهدات هسته‌ای، لغو تحریم‌ها و یک صندوق بازسازی ۳۰۰... می‌باشد.

– June 19, 2026 (@drmaisato) Mai Sato

این کارشناسان با برشمردن هزینه انسانی با آسیب‌های شدید اقتصادی در ایران و اشاره به قطعی طولانی مدت اینترنت در ایران و تشدید بحران اقتصادی و معیشتی ابراز امیدواری کردند که صندوق بازسازی ۳۰۰ میلیارد دلاری پیش‌بینی‌شده تحت این تفاهم‌نامه، پس از نهایی شدن سازوکار اجرای آن، «واقعاً به نفع مردم ایران باشد که این سختی اقتصادی را تحمل می‌کنند.»

کارشناسان هشدار دادند: «معامله‌ای که در خدمت منافع ژئوپلیتیکی باشد و مردم ایران را پشت سر بگذارد، شایسته عنوان یک توافق صلح نیست. بازگشایی تنگه هرمز صرفاً آنچه را که قبل از شروع این جنگ وجود داشت، بازیابی می‌کند. سطح انتظارات باید بسیار بالاتر از بازگشت به وضع موجود باشد. صدای ایرانیان - میلیون‌ها نفر از آنها که به خیابان‌ها آمدند و خواستار تغییر اساسی شدند - باید در هر مذاکره‌ای که ادعا می‌کند آینده آنها را تضمین می‌کند، شنیده شود.»

کارشناسان از همه کشورها، از جمله کشورهای میانجی، خواستند تا از نفوذ خود استفاده کنند تا اطمینان حاصل شود که هرگونه توافق نهایی که طی ۶۰ روز آینده مورد مذاکره قرار می‌گیرد، شامل پاسخگویی، جبران خسارت و غرامت برای قربانیان و همچنین تعهدات مشخص و قابل تأیید در مورد توقف اعدام‌ها، آزادی افراد بازداشت‌شده خودسرانه، افشای سرنوشت و محل نگهداری افراد ناپدیدشده قهری، بازگرداندن دسترسی آزاد به اینترنت و محافظت از فضای مدنی باشد.

کارشناسان هشدار دادند که پایان درگیری‌ها نباید با بازگشت حقوق و آزادی‌ها برای مردم اشتباه گرفته شود. برای مردم ایران، مسیر دستیابی به این حقوق هنوز آغاز نشده است.

مای ساتو، گزارشگر ویژه حقوق بشر در امور ایران، نازیلا قانع، گزارشگر ویژه آزادی مذهب و عقیده، نیکلاس لورات، گزارشگر ویژه مسائل اقلیت‌ها، کارشناسان کارگروه ویژه ناپدیدشدگان قهری، آندریا بولانیوس وارگاس، گزارشگر ویژه وضعیت مدافعان حقوق بشر و جینا رومرو، گزارشگر ویژه حقوق آزادی تجمع مسالمت‌آمیز از امضاکنندگان این بیانیه هستند.

یادداشت تفاهم خاتمه جنگ ایران و آمریکا موسوم به «تفاهم‌نامه اسلام‌آباد» بامداد پنج‌شنبه ۲۸ خرداد ۱۴۰۵ توسط رؤسای جمهور ایران و آمریکا امضا شد.

این توافق در ۱۴ بند تنها چارچوبی کلی از تفاهم میان دو طرف را ترسیم می‌کند و بسیاری از دشوارترین مسائل، از جمله نحوه برچیدن برنامه هسته‌ای ایران، را تا زمان دستیابی به توافق نهایی به تعویق می‌اندازد.

این مطلب بخشی از:

گزارش‌های خبری

ایران و آمریکا

بایگانی

© ۲۰۲۶ تمام حقوق این وبسایت، بر اساس مقررات کپی‌رایت، برای رادیو فردا محفوظ است.